

Åpningstale for 38. Trøndelagsutstillingen

TRØNDELAGSUTSTILLINGEN - en tradisjon som er 38 år gammel. Utstillingen ble opprettet i 1977, samtidig som Trøndelag Senter for Samtidskunst ble etablert. Bakteppet for disse etableringene er Kunstneraksjonen på 70-tallet, som mange her sikkert har hørt om, men få av oss var en del av. Målet med kunstneraksjonen var blant annet å sikre kunstens frihet, kunstnerens ytringsfrihet, frihet til å se den kunst man vil og friheten til å se kunsten i ulike sammenhenger.

Trøndelagsutstillingen eies av Trøndelag Bildende Kunstnere og er en av fem landsdelsutstillinger i Norge. Den har kunstnerstyrt formidling som et bærende prinsipp. Selve fundamentet i utstillingen er fri innsendelse, alle med tilknytning til Trøndelagsregionen kan søke. Utvelgelsen gjøres av en jury valgt på TBKs årsmøte, og skiftes ut annenhvert år. Søknadene er anonymisert for å kunne foreta en nøytral vurdering av kunstverkene. Dette er et interessant perspektiv i juryarbeidet. For mange uetablerte kunstnere er Trøndelagsutstillingen et første steg inn på kunstscenen.

Et annet vesentlig prinsipp ved Trøndelagsutstillingen er at den er en vandretstilling, kunsten skal nå ut til folket. Den er definitivt en populær utstilling, og den utstillingen som har høyeste besøkstall her ved TSSK. Utstillingen appellerer til et bredt publikum, og for mange er den det første møte med samtidskunsten. Dette er en utstillingsform som også er mye kritisert. Den er beskyldt for å være uinteressant, og å forfekte en gammeldags forståelse av kunst, at den favoriserer den verksbaserte kunsten og ikke rommer alle typer kunstneriske praksiser. Selve formen er definitivt gammel, men den har gjennom årene vist seg å være fleksibel og gi mange muligheter. Etter min mening evner utstillingen å fornye seg og være relevant for dagens kunstpraksiser. Framfor noe er Trøndelagsutstillingen en institusjon eller plattform som ivaretar og holder aktiv diskusjonen omkring kunst og kvalitet. Kvalitetsbegrepet i samtidskunsten er kompleks og komplisert, og det er vanskelig å enes om objektive kriterier for kvalitet. Her vil det alltid være diskusjon og uenighet, og det er en bra ting!

Juryen for Trøndelagsutstillingen har et stort handlingsrom. I år har de i tillegg til å velge fra innsendte søknader, invitert fem tydelige, eksperimentelle og særegne kunstnerskap med tilknytning til Kunstakademiet i Trondheim - NTNU. Den kunstnerstyrte formidlingen har i de siste tiår vært under press. Kuratorstyrt kunstformidling har blitt mer og mer gjennomgripende. Kuratoren jobber ut ifra rammer eller kontekst som kuratoren selv setter. Kunstverkene løftes inn i en ny type sammenheng som reiser nye spørsmål og gir nye forståelser. Det er en viktig og nødvendig praksis som bidrar til refleksjon rundt kunsten og til å styrke den kunstteoretiske diskursen. Men den gir også stor makt til få stemmer i forhold til å definere hva som er god kunst.

I vår ble Trøndelagsutstillingen og Trøndelag Senter for Samtidskunst utfordret på å tydeliggjøre verdien og særtrekkene ved det kunstnerstyrte som en konsekvens av vedtaket i Fylkestinget om å finansiere drift til ny Kunsthall i Trondheim innenfor våre tilskuddsrammer. Vi er glade for at politikerne nå har funnet midler til støtte av Kunsthall andre steder fra, og derigjennom sikret videre drift av Trøndelagsutstillingen og kunstsenteret. Vi tolker det som en anerkjennelse av og forståelse for de særegne kvalitetene som ligger i kunstnerstyrt kunstformidling, at det er en god og demokratisk plattform og et viktig bidrag til å spre definisjonsmakt.

Jeg er overbevist om at vi får en kvalitativt bedre kunstscene gjennom å slippe til mange ulike stemmer med ulikt kunstsyn. Trøndelagsutstillingen og kunstsenteret er viktige institusjoner i kunstens økosystem i Trøndelag. Jeg er glad for at vi nå kan ønske velkommen **tilbake** til den 39. trøndelagsutstillingen neste år. Avslutningsvis vil jeg takke alle dere som har bidratt til årets utstilling. Takken går både til de refuserte og de antatte kunstnerne. Selve forutsetningen for utstillingen er at kunstnere sender inn søknader og utstetter seg for kritisk vurdering av juryen. Og gratulerer til alle deltakende kunstnere!

Da vil jeg åpne den 38. Trøndelagsutstilling med et **Lenge leve Trøndelagsutstillingen!**

Edith Lundebrekke, styreleder TSSK